

Marcela Némethová, Obraz panovníka raného středověku v hagiografických prameňoch, rigorózní práce FF UK v Praze, Praha 2012, 124 stran

Posudek

Předkládaná práce představuje analytický rozbor prezentace franského panovníka v 7. a v první polovině 8. století, tak jak nám ji zprostředkovávají hagiografické prameny. Dílo vychází z obhájené diplomové práce a je její jen velmi dílčí úpravou. Vzhledem k skutečnosti, že jsem jej již jako vedoucí práce posuzoval a že se komise shodla, že se jedná o počín nadstandardní úrovně, splňující podmínky pro práci rigorózní, omezují se v následujícím posudku jen na nejdůležitější aspekty.

Autorka vyšla z rozboru nejstarších franských legend, na nichž se snažila dokumentovat vztah mezi potencionálními relikty pohanské královské sakrality a topikou křesťanského královského charismatu. Snažila se přitom zodpovědět otázku, zda v této době lze hovořit o ustálené, normativní podobě panovnického křesťanského posvátna. Zvolený metodologický přístup tak přirozeně generoval sadu dílčích problémů: vztah mezi Merovejci a církví, podoba správní struktury rané franské církve, s ní spojená administrativní praxe apod. Pokud se týče odborné literatury, kolegyně Némethová využila především monografie a studie anglicky a francouzsky píšících autorů. Stranou tedy zůstala literatura německá, což dílu dodalo na jisté specifčnosti, nicméně dosažené závěry by bylo vhodné komparovat s pozicemi autorů, jako jsou E. Ewig či R. Schneider a další.

Samotné dílo je rozvrženo, mimo Úvodu a Závěru, do pěti v zásadě věcně vymezených kapitol, odpovídajících uvedené koncepci práce. Pisatelka charakterizovala základní rozdíly v chápání vztahu panovnické moci a církve v řeckém a latinském prostředí a dospěla k názoru, že prezentace panovnického majestátu nese již „jasné křesťanský“ charakter, modifikovaný ovšem gelasiánským učením a lokálními potřebami církevních autorit merovejského státu. Nelze tedy uvažovat o existenci obecné křesťanské sakrality, vhodnějším se spíše zdá koncept klasické křesťanské královské ministeriality.

Práce kolegyně Némethové vyniká pečlivou a přesnou prací s latinskými texty, jejichž povaha nebyla vždy jednoduchá, a dále systematickým a přitom racionálním využitím odborné literatury. Doporučuji ji proto k úspěšné obhajobě.